
Screening procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie pre vybrané úseky D3

Technická správa

Objednávateľ

Národná diaľničná spoločnosť a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava

Spracovateľ

HBH Projekt spol. s r.o.

Máj 2019

Obsah

Príloha 1: Prehľadná situácia

1 Úvod

Táto predbežná správa podáva zistenia z úvodného skríningu procesu posudzovania projektu diaľnice D3 v nižšie uvedených úsekoch, ktoré sú v rôznom štádiu projektovej prípravy:

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

Pred podpisom zmluvy na DÚR (pre 2km), celý úsek DSP.

Dosiahnutý stupeň prípravy: ÚR z 5.2.2010

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Aktualizuje sa DSP.

Dosiahnutý stupeň prípravy: ÚR z 5.2.2010

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Dosiahnutý stupeň prípravy: ÚR 17.6.2008

Tieto tri úseky (samostatné stavby) boli počas spracovania doplnené pre úplnosť o polovičný profil úseku **D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil** (1.profil je už postavený)

Príprava DSP.

Dosiahnutý stupeň prípravy: ÚR 9.8.2013

Účelom tejto správy je definovať požiadavky na zadanie doplnenie dokumentácie pre stavebné povolenie (DSP) a identifikovať prípadné riziká pri príprave ďalšieho stupňa dokumentácie.

S ohľadom na tento účel sa správa zaoberá iba zložkami a aspektami životného prostredia, pri ktorých boli zistené nedostatky a nezrovnalosti.

Predmetom analýzy boli nasledujúce dokumenty:

- *Dokumentácia pre územné rozhodnutie predmetných úsekov D3 „D3 Kysucké Nové Mesto – Svrčinovec, Úsek Kysucké Nové Mesto - Oščadnica“, Dopravoprojekt, 09/2006*
- *„Diaľnica D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2. profil“, Amberg Eng., 07/2011*
- *Rozhodnutia o umiestnení stavby predmetných úsekov D3 Rozhodnutie o umiestnení stavby „Diaľnica D3 Žilina (Brodno) - Kysucké Nové Mesto“, OŠaŽP Žilina zo dňa 5.2.2010*
- *Územné rozhodnutie o umiestnení stavby „Diaľnica D3 Oščadnica - Čadca, Bukov – 2. polprofil“ OÚ Žilina dňa 24.6.2013*
- *Správy/dokumentácia EIA predmetných úsekov (vrátane dokumentácie vypracovanej v procese posudzovania zmeny navrhovanej činnosti podľa prílohy 8a zákona o posudzovaní vplyvov, t. j. zmeny, ktoré vyplynuli z predchádzajúcej prípravy stavby v rôznych stupňoch povoľovacieho procesu)*
- *„Diaľnica D18 v úseku Kysucké Nové Mesto – Skalité“, ZS, 11/2000;*
- *„D3 Kysucké Nové Mesto – Skalité“, SoH, Enviconsult, 05/1999*
- *„D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica“, Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, 02/2013*
- *„D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica“, vyjadrenie MŽP SR k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti z 29.4.2013*
- *„Diaľnica D3 Žilina (Brodno) - Kysucké Nové Mesto“, Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, Geoconsult, 01/2013*
- *„Diaľnica D18 Hričovské Podhradie – Kysucké Nové Mesto“, SoH, Enviconsult, 10/1997*

„Diaľnica D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2. profil“, Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, R-PROJECT INVEST s.r.o., 11/2012

„Diaľnica D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2. profil“, vyjadrenie MŽP SR k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti z 5.4.2013

„Zmena diaľnice D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto od km 16,880 po km 19,280“, Zámer, Enviconsult, CEMOS s.r.o, 06/2016

„Zmena diaľnice D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto od km 16,880 po km 19,280“, SoH, EPIS s. r. o., 05/2017

- Záverečné stanovisko č. 1823/2018-1.7/dj vydané MŽP SR dňa 13.4.2018
- Rozhodnutie č. 4973/2013-3.4/ml vydané MŽP SR dňa 29.4.2013
- Rozhodnutie č. 8296/2016-1.7/rs vydané MŽP SR dňa 13.12.2016
- Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2018/035579-3/Pál o predĺžení času platnosti územného rozhodnutia stavby „Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica“ vydané OÚ Žilina dňa 29.11.2018
- Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2018/02299-2/Pál o predĺžení času platnosti územného rozhodnutia stavby „Diaľnica D3 Oščadnica - Čadca, Bukov – 2. polprofil“ vydané OÚ Žilina dňa 11.7.2018

Analýza je vykonaná prostredníctvom skríningu vyššie uvedenej dokumentácie s ohľadom na štandardy dobrej praxe EIA a obvyklý spôsob spracovania podkladových štúdií pre jednotlivé stupne projektovej prípravy.

2 Predbežné zistenia kvalitatívnych nedostatkov v jednotlivých posudzovaných oblastiach

Počas spracovania skríningu dokumentácie neboli v oblasti posúdenia vplyvu na horninové prostredie, ani posúdenia vplyvu na hmotný majetok identifikované nedostatky, či potreba doplnenia tejto časti dokumentácie, preto nie sú detailne rozoberané v ďalších kapitolách.

2.1 Ovzdušie

Pre všetky úseky

Vzhľadom na prípravu projektu (rozptylové štúdie pre EIA 1997 až 2000) bolo zaťaženie ovzdušia emisiami z dopravy v prechádzajúcich dokumentáciách počítané na celkom iné dopravné intenzity a iné časové horizonty v súlade s vtedy platnými predpismi. Ani pri najmenej priaznivých podmienkach nebol predpoklad prekročovania emisných limitov NO_x a CO. Za najvýznamnejšie znečisťujúce látky z dopravy vo vzťahu k zdraviu obyvateľstva sú považované oxidy dusíka a tuhé znečisťujúce látky, resp. ich časť vyjadrená ako suspendované látky PM₁₀ a PM_{2,5}. Významná je aj tvorba oxidov uhlíka a polycyklických aromatických uhľovodíkov. Vplyv dopravy na produkciu emisií oxidu siričitého (SO₂) a olova sa v súčasnosti nepovažuje za významný.

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Z výsledkov rozptylovej štúdie spracovanej pre „novú“ správu EIA vybraného úseku (ENVICONSULT s.r.o., 2016, km 16,880 až 19,280) vyplýva pre oba posudzované varianty, že koncentrácie príspevkov znečisťujúcich látok sú pod platnými hygienickými limitmi. Prehľad vypočítaných maximálnych koncentrácií znečisťujúcich látok (NO_x, CO a PM₁₀) v bezprostrednom okolí trasy diaľnice a súbežnej cesty I/11 je uvedený v SoH.

V doteraz spracovanej dokumentácii nebolo potrebné posúdiť vplyv na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} (ročný priemer) a benzo(a)pyrénu (ročný priemer). Od roku 2020 bude pre látku PM_{2,5} v platnosti dosiahnuteľný limit 20 µg.m⁻³, pri benzo(a)pyréne býva v sídlach problematicky splniteľný platný limit 1 ng.m⁻³.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná aktualizácia exhaláčnej štúdie (Dokumentácia DSP, Dopravoprojekt, 08/2010), podľa ktorej po uvedení stavby do prevádzky nebude pri predpokladaných intenzitách dopravy dochádzať k prekročeniu maximálnych prípustných koncentrácií sledovaných škodlivých látok. Vplyvy na znečistenie ovzdušia sa ďalej spomínajú v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti (zmeny v rámci spracovania DSP) podľa prílohy 8a z roku 2013 (Dopravoprojekt, 02/2013), čím vzniká predpoklad využitia podkladov z predchádzajúcej exhaláčnej štúdie. Chýba tak posúdenie vplyvu na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} (ročný priemer) a benzo(a)pyrénu (ročný priemer). Od roku 2020 bude pre látku PM_{2,5} v platnosti dosiahnuteľný limit 20 µg.m⁻³, pri benzo(a)pyréne býva v sídlach problematicky splniteľný platný limit 1 ng.m⁻³.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

V Oznámení o zmene navrhovanej činnosti (spracované k stupňu DÚR, 12/2012) sa uvádza „Dostavbou diaľnice D3 sa neočakáva významná zmena v imisnej situácii. v úsekoch, kde je diaľnica vedená v trase cesty I/11. Výsledky imisnej štúdie potvrdili, že vo výhľadovom období po uvedení stavby do prevádzky

v okolí trasy diaľnice D3, nebude dochádzať k prekračovaniu maximálnych prípustných koncentrácií škodlivých látok počas celého roka.

V etape výstavby sa na znečisťovaní ovzdušia okrem škodlivín z výfukových plynov stavebných mechanizmov, bude podieľať aj zvýšená prašnosť, predovšetkým v období sucha.

Prašnosť a imisná záťaž bude mať negatívny dopad i na suchozemské biotopy, lokalizované v blízkosti stavby diaľnice D3. Chýba imisná štúdia v potrebnom rozsahu a preto odporúčame vypracovať a doložiť aktuálne štúdie v zmysle platných predpisov.

2.2 Hluk

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Pre posúdenie hlukového zaťaženia záujmového územia bolo spracované hlukové posúdenie v pôvodnej SoH v roku 1997, následne v SoH pre iba vybraný úsek (ENVICONSULT s.r.o., 2016, km 16,880 až 19,280). V novom posúdení pre vybraný úsek autori predikovali hlukové zaťaženie na základe prognózovaných intenzít dopravy pre roky 2022 a 2032. Štúdia bola vypracovaná pre dva navrhované varianty (tunelový a povrchový).

Odporúčame preto pre vybraný variant hlukovú a vibračnú štúdiu aktualizovať pre spresnenie návrhu opatrení.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Oproti Správe o hodnotení (EIA) sa v priebehu spracovania DÚR a DSP aktualizoval rozsah protihlukových opatrení v rámci Hlukovej štúdie, kde bol vyhodnotený vplyv z dopravy na existujúcu zástavbu po uvedení predmetnej stavby do prevádzky. V čase spracovania DSP platila vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. augusta č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, ktorú mení a dopĺňa vyhláška č. 237/2009. V zmysle platnej legislatívy bola spracovaná hluková štúdia a jej výsledky boli použité pri návrhu objektov protihlukových stien. Celkovo sa rozsah protihlukových stien zväčšil - z 2 810 m (v procese EIA) na 11 441 m (v DSP), čo je dôsledkom spresnenia modelu a aktualizácie vstupných dát do neho. V úseku diaľnice D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica sa navrhuje výstavba 15-tich protihlukových stien.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Oproti SoH sa v priebehu spracovania DÚR (2011) štandardne aktualizoval rozsah protihlukových opatrení v rámci Hlukových štúdií (dôsledok presnenia modelu a aktualizácie vstupných dát), kde bol vyhodnotený vplyv z dopravy na existujúcu zástavbu po uvedení predmetnej stavby do prevádzky. V zmysle vyhlášok bola spracovaná hluková štúdia a jej výsledky boli použité pri návrhu objektov protihlukových stien a fasádnych úprav v rámci DÚR.

Časť navrhovaných stien uvedených v SoH (EIA) sa vybudovala v rokoch 1996-2006 pri stavbe ľavej polovice diaľnice (c.I/11). Avšak z dôvodu kolízie existujúcich PHS (umiestnených v budúcom strednom deliacom páse) s navrhovanou stavbou pravej polovice je potrebné tieto zbúrať (rieši SO 283-00) a znovu vybudovať pri pravom okraji pravej polovice diaľnice.

2.3 Zdravie obyvateľstva

Pre všetky úseky

Navrhovanú činnosť možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa zlepšia dopravné pomery v území a významne sa zvýši bezpečnosť dopravy a obyvateľstva. Najvýraznejšie pociatia pozitíva navrhovanej činnosti obyvateľia obcí, cez ktoré v súčasnosti prechádza celá tranzitná doprava. Realizáciou vegetačných úprav sa technické dielo zakomponuje do krajiny, čo pozitívne ovplyvní krajinný obraz územia.

V dokumentáciách absentujú informácie o výskyte environmentálnych záťaží. Tzv. HIA nie je spracovaná ani pre jeden úsek.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Dokumentácia pre tieto úseky je zložená z množstva procesných úkonov v takom časovom rozpätí, že nie je jednoznačne možné predikovať neporušenie prístupu verejnosti k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Informovanie a zapojenie verejnosti procesne zabezpečuje proces posudzovania vplyvov, avšak ako je konštatované, samotný zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol viackrát novelizovaný. Zmeny zákona týkajúce sa účasti konania, prechodu niektorých ustanovení do správneho konania, záväznosti záverečného stanoviska a pod., môžu mať dopad na hodnotenie projektu v zmysle neplnenia cieľov politiky EÚ v oblasti životného prostredia.

2.4 Pôda

Pre všetky úseky

Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Organ ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovuje spôsob ochrany humusového horizontu poľnohospodárskych pôd (HHPP), s ktorým musí byť naložené tak, aby nedošlo k znehodnoteniu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a aby bolo zabezpečené jeho hospodárne a účelné využitie. Pre skladovanie a ošetrovanie skyvky HHPP platí norma ST SEV 4471-84. V zmysle tejto normy a citovaných právnych predpisov depónia musí byť chránená pred veternou a vodnou eróziou, znečistením a znehodnotením (napr. stavebným materiálom, štrkom, pohonnými hmotami), ale aj pred zaburinením a rozkrádaním. Maximálna výška depónie nesmie prekročiť 3 m, so sklonom svahov maximálne 1 : 1,5.

Pedologické prieskumy v rámci DÚR pre všetky stavby riešia zábery stavby, ako aj nutné opatrenia pre ochranu pôdy v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona. Vo všetkých dokumentáciách absentujú informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií zemín resp. zhrnutej ornice.

2.5 Povrchové a podzemné vody

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava v 05/2017 vypracoval stanovisko k žiadosti o primárne (predbežné) posúdenie vplyvu nového infraštruktúrneho projektu na stav útvarov podzemnej a povrchovej

vody v zmysle čl. 4.7 rámcovej smernice o vode 2000/60/ES. V stanovisku sa konštatuje, že vzhľadom na stav projektovej prípravy (stanovisko ústavu bolo vydané v rámci procesu EIA – správa o hodnotení km 16,880 až 19,280), bolo nutné opätovne predložiť žiadosť o posúdenie pred vydaním územného rozhodnutia.

V správe o hodnotení absentuje technické riešenie úpravy koryta rieky Kysuca. V ďalšom stupni PD je ho potrebné spresniť spolu s návrhom zabezpečenia protipovodňovej ochrany územia.

V ďalšej projektovej dokumentácii je vhodné navrhnúť (posúdiť) možnosť odvádzania vôd povrchového odtoku do podzemných vôd.

Podrobný HG prieskum bol vypracovaný v rámci DSP na tunelový variant. Pre účely zmeny technického riešenia navrhovanej činnosti bolo vypracované hydrogeologické posúdenie variantného riešenia D3.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

V záujme riešiť problematiku zvyšujúcich sa požiadaviek na využívanie zdrojov pitnej vody v požadovanom množstve a kvalite s cieľom maximálnej ochrany vodných zdrojov sa mimo procesu EIA pri posudzovaní nových infraštruktúrnych projektov požaduje posúdenie projektu podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES.

Stanovisko VÚVH absentuje.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

V záujme riešiť problematiku zvyšujúcich sa požiadaviek na využívanie zdrojov pitnej vody v požadovanom množstve a kvalite s cieľom maximálnej ochrany vodných zdrojov sa mimo procesu EIA pri posudzovaní nových infraštruktúrnych projektov požaduje posúdenie projektu podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES.

Stanovisko VÚVH absentuje.

2.6 Odpady

Pre všetky úseky

Odpady sa riešia v študovaných dokumentáciách v potrebnom rozsahu. Podmienky sú definované všeobecne už od ZS z procesu EIA. Hospodárenie s odpadom z výstavby a prevádzky diaľnice zabezpečí zhotoviteľ, správca diaľničného úseku v spolupráci s prevádzkovateľmi zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov na zmluvnom základe v zmysle platnej legislatívy.

Deponovanie (samostatné plochy) prebytočnej zeminy zatiaľ v dokumentáciách nie je dostatočne riešené.

2.7 Ochrana prírody a územia Natura 2000

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Primerané posúdenie vplyvov stavby "Zmena diaľnice D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto v km od 16,880 do km 19,280" na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín bolo vypracované ako samostatná príloha Správy o

hodnotení. Požadované primerané posúdenie bolo vypracované pre obidva posudzované varianty riešenia diaľnice D3 v predmetnom úseku od 16,880 do km 19,280. V predmetnom hodnotení chýba prehľadný výstup hodnotených variantov a prehľadná mapa, ktorá by zobrazovala polohu posudzovaných území vo vzťahu k diaľnici (doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD., EPIS s.r.o., 05/2017).

Podľa predmetného primeraného posúdenia nebude mať výstavba diaľnice D3 v posudzovanom úseku (od km 16,880 po km 19,280) žiadny vplyv, na veľké šelmy (rys, vlk, medveď), keďže predmetný úsek sa nachádza v intraviláne Kysuckého Nového Mesta, kde sa tieto druhy nevyskytujú. Negatívny vplyv na ne však bude mať diaľnica D3 v širšom okolí (severne aj južne od Kysuckého Nového Mesta), kde bude cesta križovať terestrické biokoridory nadregionálneho významu. Tieto úseky neboli predmetom posudzovania v SoH, v širšom kontexte by ich ale projekt (primerané posúdenie) mal reflektovať.

V čase spracovávaní správy o hodnotení nebolo možné vzhľadom na ročné obdobie (zima 2017) determinovať chránené druhy rastlín. Zimné obdobie 2017 sa vyznačovalo veľkým počtom dní s trvalou snehovou pokrývkou a aj jarné obdobie malo výrazne chladný charakter, s opakovaným výskytom mrazivých dní, čo spôsobilo, že aj jarný vegetačný aspekt bol výrazne termínovo posunutý. Výskyt chránených druhov rastlín v posudzovanom úseku bol preto prekonzultovaný s pracovníčkou CHKO Kysuce, ktorá uviedla, že v posudzovanom území nie sú evidované výskyt chránených druhov rastlín. Zoznam chránených druhov rastlín nie je uvedený, hoci existuje predpoklad, že sa v záujmovom území chránené druhy rastlín nachádzajú, napr. v biotopoch trávno-bylinných porastov na brehoch Kysuce, prípadne aj na iných lokalitách.

Navrhované cestné objekty ani dokumentácia nereflektujú východiskovú migračnú štúdiu (Migračná štúdia vybraných druhov živočíchov na prevádzkovaných úsekoch diaľnic, rýchlostných ciest a vybraných ciest I. triedy, HBH Projekt, 2017), ktorá v tomto úseku definovala kritický migračný profil D3 438,0 – 438,25/AB (kilometer D3 13,5) a z časti aj profil D3 430,0 – 431,0 AB na kilometri D3 21,0, nakoľko predmetná migračná štúdia bola vypracovaná až po vypracovaní projektových dokumentácií v stupni DÚR, DSP. V rámci DÚR (prípadne DSP) by mala detailná migračná štúdia určiť presné miesto a navrhnúť migračné objekty a opatrenia pre zachovanie priepustnosti profilu pre cicavce v skupine A a B (veľké šelmy, veľké cicavce, stredné cicavce). Ako sa vyššie spomína zároveň by tieto migračné profily malo reflektovať aj primerané posúdenie.

Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Informácie o stave životného prostredia vychádzajú z pôvodnej Správy o hodnotení, ktorú vypracoval Enviconsult Žilina (Diaľnica D18 Kysucké Nové Mesto – Skalité, Správa o hodnotení vplyvov na ŽP, máj 1999). V oznámení o zmene navrhovanej činnosti z roku 2013 sa konštatuje, že „Všetky zmeny vychádzajúce zo spresnenia vedenia trasy, ku ktorým došlo v procese projektovej prípravy diaľnice na podklade presného terénneho zamerania, alebo z dôvodu vyhovenia požiadavkám dotknutých subjektov, obcí a územného usporiadania, sa premietli do podmienok územného rozhodnutia. Zásahy objektu diaľnice D3 do všetkých biotopových a genofondových lokalít boli počas vypracovania DÚR a DSP konzultované s pracovníkmi ŠOP SR – SCHKO Kysuce, doplnené obhliadkami v teréne (proces konzultácií začal na pracovnom rokovaní dňa 27.4.2006 na Mestskom úrade v Krásne nad Kysucou).

V zmysle vykonanej inventarizácie biotopov (DOPRAVOPROJEKT a.s. 08.2010), boli v SoH zaznamenané zásahy navrhovanej zmeny do biotopov identifikovaných v záujmovom území stavby.

Je potrebné tiež preveriť, či nové polohy odpočívadiel a SSÚD oproti navrhovaným umiestneniam dokumentovanými v Správe o hodnotení nezasahujú do biotopov.

V zmysle uvedeného je potrebné vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Na zásah do biotopu európskeho alebo národného významu treba požiadať o súhlas príslušný obvodný úrad životného prostredia. V čase spracovania DÚR nevzniesla ŠOP SR (SCHKO Kysuce) požiadavku na vybudovanie ekoduktu.

Vzhľadom k rozdielnemu času odovzdania nie je v dokumentáciách zapracovaná východisková migračná štúdia (Migračná štúdia vybraných druhov živočíchov na prevádzkovaných úsekoch diaľnic, rýchlostných ciest a vybraných ciest I. triedy, HBH Projekt, 2017), ktorá v tomto úseku definovala kritické migračné profily. Konkrétne tieto tri:

- D3 430,0 – 431,0 /AB na kilometri D3 21,5
- D3 427,0 – 428,0 /AB na kilometri D3 24,0 - 25,0
- D3 418,0 – 420,0/AB na kilometri D3 32,0 – 33,0

V rámci DÚR (prípadne DSP) by mala detailná migračná štúdia určiť presné miesto a navrhnúť migračné objekty a opatrenia pre zachovanie priepustnosti profilu pre cicavce v skupine A a B (veľké šelmy, veľké cicavce, stredné cicavce). Zároveň by tieto migračné profily malo reflektovať aj primerané posúdenie. Situácia je na tomto úseku z pohľadu migrácií kritická, predmetom veľkých medzinárodných Interreg projektov (ako pilotné územie) a zároveň pod drobnohľadom vedcov, ŠOPSR aj samotnej Európskej komisie.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Mapovanie biotopov bolo vykonané pre potreby spracovania projektovej dokumentácie stavby D3 Oščadnica – Čadca II. profil. Terénny prieskum bol vykonaný v zimných mesiacoch r. 2010/2011 a preto musí byť mapovanie biotopov spresnené.

V území sa vyskytuje biotop Podhorské jelšové lužné lesy – biotop európskeho významu **91E0* Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy**. Výmera biotopu nebola identifikovaná.

V zmysle uvedeného je potrebné vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Na zásah do biotopu európskeho alebo národného významu treba požiadať o súhlas príslušný obvodný úrad životného prostredia.

Vzhľadom k rozdielnemu času odovzdania nie je v dokumentáciách zapracovaná východisková migračná štúdia (Migračná štúdia vybraných druhov živočíchov na prevádzkovaných úsekoch diaľnic, rýchlostných ciest a vybraných ciest I. triedy, HBH Projekt, 2017), ktorá v tomto úseku definovala kritický migračný profil, D3 418,0 – 420,0/AB na kilometri D3 33,0 - 34,0. V rámci DÚR (prípadne DSP) by mala detailná migračná štúdia určiť presné miesto a navrhnúť migračné objekty a opatrenia pre zachovanie priepustnosti profilu pre cicavce v skupine A a B (veľké šelmy, veľké cicavce, stredné cicavce). Zároveň by tieto migračné profily malo reflektovať aj primerané posúdenie. Situácia je na tomto úseku z pohľadu migrácií kritická, predmetom veľkých medzinárodných Interreg projektov (ako pilotné územie) a zároveň pod drobnohľadom vedcov, ŠOPSR aj samotnej Európskej komisie.

2.8 Archeologické a kultúrne pamiatky

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

V trase úseku diaľnice D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto bolo v rámci archeologického prieskumu zdokumentovaných 8 archeologických lokalít a v okolí trasy ďalšie 2 lokality. Prieskum bol vypracovaný ako súčasť DSP (2009).

Prírodná pamiatka Kysucká brána je významnou geologickou a paleontologickou lokalitou.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

V priestore riečneho údolia Kysuce, resp. na okolitých riečnych terasách v k.ú. obcí Kysucký Lieskovec, Ochodnica, Krásno nad Kysucou, Oščadnica sa evidujú archeologické lokality z obdobia praveku, stredoveku a novoveku. Doklady o tomto osídlení sú zaznamenané zatiaľ len na základe málopočetných archeologických výskumov. Rozmanitými stavebnými aktivitami dochádza k poškodeniu, prípadne k úplnému zničeniu archeologických lokalít, ktoré sú právom chránené pamiatkovým zákonom. Aby sa predišlo ich likvidácii a tým k strate národného kultúrneho dedičstva, je potrebné lokality pred samotnou stavebnou činnosťou preskúmať systematickým archeologickým výskumom.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Pri odhumusovaní celej trasy diaľnice je potrebná prítomnosť archeológa. V priestore katastrálnych území Oščadnica, Čadca sú evidované archeologické lokality z obdobia praveku. Doklady o tomto osídlení sú zatiaľ len na základe málopočetných archeologických výskumov. Priamo v trase plánovanej diaľnice D3 sa eviduje iba jedna známa archeologická lokalita, ktorá je zachytená na základe povrchového prieskumu, ktorý bol realizovaný v roku 1997. Ojedinele skúmaný región však naznačuje, že sa tu môžu nachádzať aj ďalšie nateraz neznáme lokality, a preto je nevyhnutné vykonať v rámci príprav podrobný archeologický prieskum.

2.9 Adaptácia na zmenu klímy

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Posúdenie klimatických rizík na projekt Zmena diaľnice D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto od km 16,880 po km 19,280 (uvádza sa v ZS 2018), príloha 8. Posúdenie vypracované v roku 2017. Požiadavka splnená len pre uvedený úsek od km 16,880 po km 19,280.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Posúdenie klimatických rizík na projekt absentuje.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Posúdenie klimatických rizík na projekt absentuje.

3 Návrh na riešenie zistených nedostatkov

3.1 Ovzdušie

Pre všetky úseky

- Vypracovanie aktualizácie rozptylovej štúdie pre všetky úseky s doplnením o posúdenie vplyvu zámeru na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu.

3.2 Hluk

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Pre celý úsek (v km 16,880 po km 19,280 pre vybraný variant odporučený v procese EIA, 2018) aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a spresnenie návrhu protihlukových opatrení.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a rozsah navrhovaných protihlukových opatrení.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a zosúladiť navrhované protihlukové opatrenia s opatreniami na elimináciu hluku, ktoré už boli vybudované.

3.3 Zdravie obyvateľstva

Cieľom environmentálnych právnych predpisov je zabezpečovať všeobecné verejné záujmy, ako sú čisté ovzdušie, bezpečné a primerané dodávky vody a zdravá biodiverzita. Aktívne zapojenie verejnosti je súbežný verejný záujem v oblasti životného prostredia, ktorým sa tento cieľ podporuje. Projekty financované z prostriedkov EÚ sú citlivo monitorované práve v oblasti účasti a informovania verejnosti pri príprave a realizovaní infraštruktúrnych projektov.

Pre všetky úseky

- Overiť výskyt environmentálnych záťaží – problematiku má v kompetencii SAŽP.
- V rámci spracovania Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti ku každému úseku D3 aktualizovať či nanovo posúdiť vplyv na obyvateľstvo (verejné zdravie) na základe aktualizovanej hlukovej a rozptylovej štúdie. Z legislatívneho pohľadu nie je vyslovene nutné spracovanie tzv. „HIA“ dokumentácie, no je potrebné relevantne posúdiť dopady na zdravie obyvateľstva na základe relevantných aktuálnych dát z aktualizovaných štúdií. Z praktického hľadiska je ale

„HIA“ dokumentácia zrozumiteľnejšia pre obyvateľstvo, preto je možné odporučiť jej spracovanie ako samostatného dokumentu.

Upozorňujeme, že dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach v procese posudzovania vplyvov a následne postavenie účastníka v povoloňovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene. Doterajší proces EIA mimo úseku *D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto* od km 16,880 po km 19,280 nezohľadňuje túto skutočnosť nakoľko bol realizovaný podľa starého zákona EIA.

3.4 Pôda

Pre všetky úseky

V dokumentáciách (v prípade ich aktualizácie) doplniť aktualizované informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií a bilancie zemín.

3.5 Povrchové vody a podzemné vody

Pre všetky úseky

Pri ďalších stupňoch projektovej prípravy je potrebné minimalizovať, resp. pokiaľ možno vylúčiť zásahy do vodných útvarov povrchových vôd (vodný tok Kysuca a jeho prítoky), ich brehových porastov a ekosystémov závislých na vode v dotknutom území do takej miery, aby tieto zásahy boli akceptovateľné aj v kumulácii s ostatným zámermi (všetky tu riešené úseky D3 a pod.) vo vzťahu ku kvalite a kvantite dotknutých vodných útvarov.

Požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia podľa §16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, čím budú v konečnom dôsledku naplnené požiadavky smernice o vode.

3.6 Odpady

Pre všetky úseky

Hospodárenie s odpadom z výstavby a prevádzky diaľnice je potrebné zabezpečiť v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, v platnom znení.

3.7 Ochrana prírody a územia Natura 2000

Pre všetky úseky

Pre všetky úseky odporúčame zabezpečenie environmentálneho dozoru.

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

- V dokumente „Primerané posúdenie.“ od km 16,880 po km 19,280 chýba súhrnná situácia zámeru, prípadne podrobnejšia situácia s vyznačením staničenia trasy. Odporúčame doplniť v novom primeranom posúdení.
- Posúdenie sa tiež nezaobera vplyvom projektu na veľké šelmy (napriek zadaniu, že posudzovaný úsek prechádza intravilánom), samotná trasa diaľnice sa takto ohraničiť nedá z hľadiska nadväznosti na ďalšie úseky a vytvorením bariéry.
- Spracovať „Primerané posúdenie“ pre celý úsek
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektovej skladby ďalšieho projektové stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP). (most v km 13,5 je dostatočný, chýba však opatrenie na preložke cesty I/11 – migračný objekt (ekoduktu) alebo radarová detekcia zveri + oplotenie, prípadne ďalšie riešenia).
- Doplniť zoznam chránených druhov rastlín.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

- Vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektovej skladby ďalšieho projektové stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP). V trase sa nachádzajú viaceré kritické migračné profily, s vysokou prioritou nutnosti riešenia s cezhraničným dosahom. (v km 20,0 – 22,0 a zároveň 24,0 – 25,0 nutný most v optimálnych rozmeroch pre veľké cicavce, prípadne ekodukt ako sekundárny migračný objekt. V km 32,0 až 34,0 realizovať optimálne dva ekodukty, minimálne jeden.) Tiež dopracovať doplnkové opatrenia pre zabezpečenie migrácie.

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

- Doplniť mapovanie biotopov
- Spresniť výmeru biotopu 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy.
- Vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektovej skladby ďalšieho projektové stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP). V trase sa nachádza kritický migračný profily, s vysokou prioritou nutnosti riešenia s cezhraničným dosahom. (V km 33,0 až 34,0 realizovať migračný objekt s optimálnymi parametrami pre migráciu veľkých cicavcov a to na všetkých líniových bariérach v tomto priestore (D3, I/11, II/11B). Tiež dopracovať doplnkové opatrenia pre zabezpečenie migrácie.

3.8 Archeologické a kultúrne pamiatky

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Pri stavebnej činnosti v území je potrebné postupovať podľa ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Pri odhumusovaní celej trasy diaľnice je potrebná prítomnosť archeológa. Nemožno vylúčiť, že sa počas realizačných prác objavia nové archeologické lokality mimo tých, ktoré sú popísané v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy 8a (Dopravoprojekt, 2013).

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

V rámci príprav vykonať podrobný archeologický prieskum. Pri odhumusovaní celej trasy diaľnice je potrebná prítomnosť archeológa.

3.9 Adaptácia na zmenu klímy

Pri projektoch viazaných na finančné prostriedky EÚ môže nastať požiadavka na posúdenie a vyhodnotenie rizík vyplývajúcich zo zmeny klimatických pomerov. Pri adaptácii infraštruktúrnych projektov pre oblasť cestnej dopravy na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (a s tým súvisiacia ich projektová príprava a realizácia) ide najmä o nasledovné opatrenia:

- úprava asfaltovej zmesi odolnej voči narastajúcim extrémnym prejavom počasia,
- efektívnejšie riadenie dopravy,
- zlepšenie povrchových a podpovrchových drenážnych systémov,
- optimalizácia projektov a stratégie údržby s dopadom na kvalitu,
- optimalizácia návrhov vozoviek z hľadiska vplyvu zmeny klímy,
- optimalizácia výberu stavebných materiálov a údržbových zákrokov z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja.

Pripravenosť projektov na zmenu klímy skúmajú experti z JASPERS a následné zistenia v prípade nedostatočnej implementácie adaptačných opatrení môžu byť predmetom zdržania realizácie projektu.

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač

Doplniť štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt pre celú stavbu.

D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Doplniť štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt .

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

Doplniť štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt .

4 Záver

Vyššie uvedené štyri samostatné stavby budú realizované na základe stavebného povolenia. Stavebné povolenie reflektuje všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané platné legislatívne predpisy a pripomienky vznesené v procese povoľovania stavby smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo a životné prostredie. Doplnenie či aktualizácia vyššie uvedených podkladov vytvorí rámec pre stanovenie ďalších podmienok pre proces projektovej prípravy či samotnej výstavby.

Pre jednotlivé stavby je potrebné zdefinovať a zadať spracovateľovi tieto doplnenia, či spracovania projektovej dokumentácie:

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto

- Vypracovanie aktualizácie rozptylovej štúdie s doplnením o posúdenie vplyvu zámeru na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu.
- Pre celý úsek (v km 16,880 po km 19,280 pre vybraný variant odporučený v procese EIA, 2018) aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a spresnenie návrhu protihlukových opatrení.
- Overiť výskyt environmentálnych záťaží – problematiku má v kompetencii SAŽP.
- V rámci spracovania Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti aktualizovať či nanovo posúdiť vplyv na obyvateľstvo (verejné zdravie) na základe aktualizovanej hlukovej a rozptylovej štúdie. Z legislatívneho pohľadu nie je vyslovene potrebné spracovanie tzv. „HIA“ dokumentácie, no je potrebné relevantne posúdiť dopady na zdravie obyvateľstva na základe relevantných aktuálnych dát z aktualizovaných štúdií. Z praktického hľadiska je ale „HIA“ dokumentácia zrozumiteľnejšia pre obyvateľstvo, preto je možné odporučiť jej spracovanie ako samostatného dokumentu.
- V dokumentácii (DÚR, DSP, 8a) doplniť informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií a bilancie zemín.
- Pri ďalších stupňoch projektovej prípravy je potrebné minimalizovať, resp. pokiaľ možno vylúčiť zásahy do vodných útvarov povrchových vôd (vodný tok Kysuca a jeho prítoky), ich brehových porastov a ekosystémov závislých na vode v dotknutom území do takej miery, aby tieto zásahy boli akceptovateľné aj v kumulácii s ostatným zámermi vo vzťahu ku kvalite a kvantite dotknutých vodných útvarov.
- Požiadat' orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia podľa §16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, čím budú v konečnom dôsledku naplnené požiadavky smernice o vode.
- Spracovať „Primerané posúdenie“ pre celý úsek
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektivej skladby ďalšieho projektového stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP).
- Doplniť zoznam chránených druhov rastlín vyskytujúcich sa v území stavby.
- Doplniť štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt pre celú stavbu.

D3 Žilina (Brodno) – Kysucké Nové Mesto, privádzač (až sa bude realizovať samostatne)

- Vypracovanie aktualizácie rozptylovej štúdie s doplnením o posúdenie vplyvu zámeru na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu.
- Aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a spresnenie návrhu protihlukových opatrení.
- Overiť výskyt environmentálnych záťaží – problematiku má v kompetencii SAŽP.
- V rámci spracovania Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti aktualizovať či nanovo posúdiť vplyv na obyvateľstvo (verejné zdravie) na základe aktualizovanej hlukovej a rozptylovej štúdie. Z legislatívneho pohľadu nie je vyslovene potrebné spracovanie tzv. „HIA“ dokumentácie, no je potrebné relevantne posúdiť dopady na zdravie obyvateľstva na základe relevantných aktuálnych dát z aktualizovaných štúdií. Z praktického hľadiska je ale „HIA“ dokumentácia zrozumiteľnejšia pre obyvateľstvo, preto je možné odporučiť jej spracovanie ako samostatného dokumentu.
- V dokumentácii (DÚR, DSP, 8a) doplniť informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií a bilancie zemín.
- Pri ďalších stupňoch projektovej prípravy je potrebné minimalizovať, resp. pokiaľ možno vylúčiť zásahy do vodných útvarov povrchových vôd (vodný tok Kysuca a jeho prítoky), ich brehových porastov a ekosystémov závislých na vode v dotknutom území do takej miery, aby tieto zásahy boli akceptovateľné aj v kumulácii s ostatným zámermi vo vzťahu ku kvalite a kvantite dotknutých vodných útvarov.
- Požiadat' orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, čím budú v konečnom dôsledku naplnené požiadavky smernice o vode.
- Doplniť zoznam chránených druhov rastlín vyskytujúcich sa v území stavby.

D3 Kysucké Nové Mesto – Ošadnica

- Vypracovanie aktualizácie rozptylovej štúdie s doplnením o posúdenie vplyvu zámeru na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu.
- Aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podložia a definovanie prípadných opatrení) a rozsah navrhovaných protihlukových opatrení.
- Overiť výskyt environmentálnych záťaží – problematiku má v kompetencii SAŽP.
- V rámci spracovania Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti aktualizovať či nanovo posúdiť vplyv na obyvateľstvo (verejné zdravie) na základe aktualizovanej hlukovej a rozptylovej štúdie. Z legislatívneho pohľadu nie je vyslovene potrebné spracovanie tzv. „HIA“ dokumentácie, no je potrebné relevantne posúdiť dopady na zdravie obyvateľstva na základe relevantných aktuálnych dát z aktualizovaných štúdií. Z praktického hľadiska je ale „HIA“ dokumentácia zrozumiteľnejšia pre obyvateľstvo, preto je možné odporučiť jej spracovanie ako samostatného dokumentu.
- V dokumentáciách doplniť informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií a bilancie zemín.
- Pri ďalších stupňoch projektovej prípravy je potrebné minimalizovať, resp. pokiaľ možno vylúčiť zásahy do vodných útvarov povrchových vôd (vodný tok Kysuca a jeho prítoky), ich brehových porastov a ekosystémov závislých na vode v dotknutom území do takej miery, aby tieto zásahy boli akceptovateľné aj v kumulácii s ostatným zámermi vo vzťahu ku kvalite a kvantite dotknutých vodných útvarov.
- Požiadat' orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, čím budú v konečnom dôsledku naplnené požiadavky smernice o vode.

- Vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektovej skladby ďalšieho projektového stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP). V trase sa nachádzajú viaceré kritické migračné profily, s vysokou prioritou nutnosti riešenia s cezhraničným dosahom. (v km 20,0 – 22,0 a zároveň 24,0 – 25,0 nutný most v optimálnych rozmeroch pre veľké cicavce, prípadne ekodukt ako sekundárny migračný objekt. V km 32,0 až 34,0 realizovať optimálne dva ekodukty, minimálne jeden.) Tiež dopracovať doplnkové opatrenia pre zabezpečenie migrácie.
- Vypracovať štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt .

D3 Oščadnica – Čadca, Bukov – 2.profil

- Vypracovanie aktualizácie rozptylovej štúdie s doplnením o posúdenie vplyvu zámeru na imisné koncentrácie suspendovaných častíc PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu.
- Aktualizovať hlukovú a vibračnú štúdiu (pre identifikovanie rizikových miest na základe geofyzikálnych vlastností podlažia a definovanie prípadných opatrení) a zosúladiť navrhované protihlukové opatrenia s opatreniami na elimináciu hluku, ktoré už boli vybudované.
- Overiť výskyt environmentálnych záťaží – problematiku má v kompetencii SAŽP.
- V rámci spracovania Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti aktualizovať či nanovo posúdiť vplyv na obyvateľstvo (verejné zdravie) na základe aktualizovanej hlukovej a rozptylovej štúdie. Z legislatívneho pohľadu nie je vyslovene potrebné spracovanie tzv. „HIA“ dokumentácie, no je potrebné relevantne posúdiť dopady na zdravie obyvateľstva na základe relevantných aktuálnych dát z aktualizovaných štúdií. Z praktického hľadiska je ale „HIA“ dokumentácia zrozumiteľnejšia pre obyvateľstvo, preto je možné odporučiť jej spracovanie ako samostatného dokumentu.
- V dokumentáciách doplniť informácie týkajúce sa trvalých aj dočasných depónií a bilancie zemín.
- Pri ďalších stupňoch projektovej prípravy je potrebné minimalizovať, resp. pokiaľ možno vylúčiť zásahy do vodných útvarov povrchových vôd (vodný tok Kysuca a jeho prítoky), ich brehových porastov a ekosystémov závislých na vode v dotknutom území do takej miery, aby tieto zásahy boli akceptovateľné aj v kumulácii s ostatným zámermi vo vzťahu ku kvalite a kvantite dotknutých vodných útvarov.
- Požiadat' orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, čím budú v konečnom dôsledku naplnené požiadavky smernice o vode.
- Doplniť mapovanie biotopov
- Spresniť výmeru biotopu 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy.
- Vypracovať primerané posúdenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- Vypracovať detailnú migračnú štúdiu s návrhom migračných objektov a opatrení a tie zapracovať do objektovej skladby ďalšieho projektového stupňa dokumentácie (aktualizácia DÚR alebo DSP). V trase sa nachádza kritický migračný profil, s vysokou prioritou nutnosti riešenia s cezhraničným dosahom. (V km 33,0 až 34,0 realizovať migračný objekt s optimálnymi

parametrami pre migráciu veľkých cicavcov a to na všetkých líniových bariérach v tomto priestore (D3, I/11, II/11B). Tiež dopracovať doplnkové opatrenia pre zabezpečenie migrácie.

- V rámci príprav vykonať podrobný archeologický prieskum. Pri odhumusovaní celej trasy diaľnice je potrebná prítomnosť archeológa.
- Vypracovať štúdiu posúdenia klimatických rizík na projekt .

Vypracovali:

Mgr. Marek Sekerčák (m.sekercak@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.24/2006 Z.z.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.

Ing. Martina Belíková HBH Projekt spol. s r.o. +421 484 716 041 (m.belikova@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.24/2006 Z.z.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.

Ing. Peter Mikoláš HBH Projekt spol. s r.o. +421 484 716 020 (p.mikolas@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.

Mgr. Michal Králik HBH Projekt spol. s r.o. +421 484 716 040 (m.kralik@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.